

پیامبر خدا(ص) به جابر بن عبد الله فرمود:

ای جابر! این، ماه رمضان است؛
«من صام نهاره و قام وردا من لیله
و عق بطنه و فرجه و کف لسانه،
خرج من ذنوبه کخروجِ من الشَّهْرِ».

هر کس روزش را روزه بدارد
و بخشی از شبش را به عبادت برخیزد
و شکم و شهوتش را پاک نگه دارد
و زبانش را حفظ کند، از گناهانش بیرون می‌شود.

آنگونه که از این ماه بیرون می‌شود.
جابر گفت: ای پیامبر خدا! این سخن،
چه نیکوست. پیامبر خدا فرمود:
«و ما أَشَدَّ هذِهِ الشُّرُوطَ!»
و این شرط‌ها چه سخت است.

(کافی: ج4، ص87، ح4)

* توضیح: *

نشریه موازین (ا) می‌توانید
از طریق سایت پاسدار و سراج اندیشه دریافت کنید.

مانند کی ولی فقیه در پاها
وقریت آید شرعی ضوابط و برنامه
مساوات انطباق با مبانی فقیه

- س۹) آیا کفاره افطار عمدى روزه، با کفاره مریض تفاوت دارد؟
- ج) آری، در دو مورد با هم تفاوت دارد:
- ۱- در مقدار، ۲- در مصرف.
- در کفاره افطار عمدى روزه، باید برای هر روز شصت فقیر را سیر کند (یا به هر کدام یک مدد طعام بدهد) و یا دو ماه روزه بگیرد. اما در کفاره مریض، اگر بیماری تا رمضان آینده ادامه داشته باشد، باید برای هر روز یک مدد طعام به فقیر بدهد.
- در کفاره افطار عمدى، اگر به شصت فقیر دسترسی دارد، نمی‌تواند به هر کدام از آنها بیشتر از یک مدد طعام بدهد؛ ولی در کفاره مریض این امر لازم نیست.
- س۱۰) آیا دادن پول یک مدد طعام به فقیر تا با آن غذایی برای خودش بخرد، کافی است؟
- ج: اگر اطمینان داشته باشد که فقیر به وکالت از او طعام خریده و سپس آن را به عنوان کفاره قبول می‌کند، اشکال ندارد.
- س۱۱) آیا اگر شخصی برای کفاره روزه به ازای هر روز ۷۵ گرم شیر خشک به فقیر بدهد کافی است؟
- ج) کافی نیست و باید گندم، جو، برقع و مانند آن باشد.
- س۱۲) پرداخت کفاره به مستحق از طریق بانک و کارت عابر بانک چه حکمی دارد؟
- ج) اگر از طریق انتقال مذکور امکان وکالت دادن به فقیر که از طرف پرداخت‌کننده نان و امثال آن بخرد و مصرف کند وجود داشته باشد، مانع ندارد و گرنه انتقال کفایت نمی‌کند.

س۵) اگر قضای روزه ماه رمضان تا ماه رمضان سال آینده به تأخیر بیفتند تکلیف چیست؟

ج) اگر کسی روزه ماه رمضان سال قبل را نگیرد و به ماه رمضان بعد برسد باید کفاره تأخیر بددهد یعنی در مقابل هر روز از روزه، یک مدد طعام به فقیر بددهد.

س۶) افرادی که فدیه به عهدهشان آمده مانند خانمی که بچه شیر می‌داده و نتوانسته روزه بگیرد، اگر تا ماه رمضان بعدی قضای روزه‌ها را نگیرند، تکلیف‌شان چیست؟

ج) اگر قضای روزه‌ها تا ماه رمضان سال بعد، بدون عذر شرعی به تأخیر بیفتند، علاوه بر فدیه‌ای که پرداخته‌اند، باید برای هر روز یک مدد طعام به عنوان کفاره به فقیر بددهد.

س۷) کفاره خوردن عمدى روزه ماه مبارک رمضان چیست؟

ج) کفاره افطار عمدى روزه ماه رمضان عبارت است از شست روز روزه (که سی و یک روز آن باید پی در پی باشد) یا اطعم شست فقیر و دادن شست مدد طعام به شست مسکین که سهم هر کدام یک مدد (تقريباً ۷۵۰ گرم گندم یا نان و مانند آن) می‌باشد. [کفاره‌ی یک روز قضای روزه‌ی عمدى، مبلغ يکصد و بیست هزار تومان اعلام شده است].

س۸) کسی که کفاره زیادی بر عهده دارد، آیا می‌تواند آن را تقسيط کند یا باید یکجا پرداخت شود؟
ج) می‌تواند تقسيط کند.

۵- زنی که بچه شیر می‌دهد و روزه برای خودش ضرر دارد.

در این صورت نیز روزه بر او واجب نیست و بنابر احتیاط واجب باید برای هر روز یک مدد طعام به فقیر بددهد، ولی روزه‌هایی را که نگرفته باید قضانماید.

۵- کسی که مرضی دارد که زیاد تشننه می‌شود و نمی‌تواند تشنگی را تحمل کند یا برای او مشقت دارد.

در این فرض روزه بر او واجب نیست، ولی در صورت مشقت باید برای هر روز یک مدد طعام (فديه) به فقير بددهد، و احتیاط واجب آن است که بيشتر از مقداری که ناچار است آب نياشامد و چنانچه بعد بتواند روزه بگيرد، بنابر احتیاط واجب باید روزه‌هایی را که نگرفته قضا نماید.

۶- کسی که بخاطر مرض روزه تمام ماه و یا بعضی از آن را نگيردو بيماريش تا ماه رمضان آينده استمرار پيدا کرد، قضای روزه بر وي واجب نیست، ولی واجب است که عوض هر روز یک مدد طعام به فقير بددهد.

س۴) کسی که چند سال مريض بوده و نتوانسته روزه ماه رمضان و قضای آن را به جا آورد، ولی بعد از چند سال بهبودی پيداکرده است، تکلیفش چیست؟

ج) در سالی که بهبود يابد، اگر تا رمضان آينده به مقدار قضا وقت داشته باشد، باید قضای سال آخر را به جا آورد؛ ولی قضای سال‌های گذشته لازم نیست و تنها باید برای هر روز، یک مدد طعام به فقير بددهد.

س۱) کفارات متصور در ماه مبارک رمضان کدام است؟

ج) سه نوع کفاره در ماه رمضان محتمل است:

۱- فديه ۲- تاخير ۳- کفاره عمد

س۲) منظور از فديه که در ماه مبارک رمضان برای افرادی پرداختش واجب است، چیست؟

ج) اصطلاح فديه معمولاً در مواردی به کار می‌رود که مکلف گوتاهی و تقديری در گرفتن روزه نداشته و به دليل عذری مانند شيردادن به بچه روزه نگرفته است و به خاطر آن مبلغی را باید به فقير پرداخت نماید.

س۳) فديه بر چه کسانی واجب می‌شود و تکلیف قضای روزه آنها چه می‌شود؟

ج) ۱- کسی که بواسطه پيری روزه گرفتن برايش مشقت دارد.

این فرد اگر بعد از ماه رمضان بتواند روزه بگيرد، بنابر احتیاط واجب باید قضای روزه‌هایی را که نگرفته بجا آورد.

۲- زنی که زايدن او نزديك است و روزه برای حملش ضرر دارد.

۳- زنی که زايدنش نزديك است و روزه برای خودش ضرر دارد،

در صورت سوم بنابر احتیاط واجب باید برای هر روز یک مدد طعام به فقير بددهد، و در هر دو فرض روزه‌هایی را که نگرفته‌اند باید قضای نمایند.

۴- زنی که بچه شیر می‌دهد و روزه برای بچه‌ای که شير می‌دهد ضرر دارد.

در اين صورت، روزه بر او واجب نیست، و باید برای هر روز یک مدد (فديه) به فقير بددهد، و قضای روزه‌هارا هم باید بگيرد.